

Co-funded by the Prevention of and Fight against Crime Program of the European Union.

Projekt ISEC „podejście administracyjne do przestępczości zorganizowanej; wspieranie europejskich samorządów terytorialnych w zwalczaniu miejscowych przejawów przestępczości zorganizowanej”.

Krótkie streszczenie sprawy

Verantwoordelijk uitgever: Wim Dries, Stadsplein 1, 3600 Genk

“Administrative approach to organized crime ; Support European local authorities in combating local outcomes of organized crime”.

Final Report of ISEC-project (HOME/2012/ISEC/FP/C1/4000003839)

Authors

Annemie De Boye	Coordinator administrative approach
Sarah Wouters	Prevention manager
Els Moermans	City legal advisor
Luud Geerlings	Consultant RIEC Limburg (NL)
Geert Dreezen	Local Police Midlim
Wim Dries	Mayor city of Genk
Paul Salmon	Director of Social Affairs

This report would not have been possible without the administrative support of Katrien Szulc.

ISEC-project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Krótkie streszczenie sprawy: Projekt ISEC „podejście administracyjne do przestępczości zorganizowanej; wspieranie europejskich samorządów terytorialnych w zwalczaniu miejscowych przejawów przestępczości zorganizowanej”.

Wstęp

Pierwszoplanowa zasada projektu jest taka, że lokalne władze administracyjne muszą odgrywać główną rolę, przygotowawczą lub uzupełniającą w stosunku do organów prawa karnego, tak by były pomocne w rozwiązywaniu połączenia między społecznością prawną i bezprawną. Takie połączenie występuje tam, gdzie przestępczość zorganizowana korzysta z lokalnej infrastruktury i urzędów, np. do osłaniania działalności przestępczej (laboratoria narkotykowe, ofiary handlu żywym towarem, ...) albo prania pieniędzy pochodzących z przestępstw (obróć nieruchomościami, korzystanie z firm słupek, ...). Podejście administracyjne ma również na celu zapobieganie (nieumyślnym) przypadkom ułatwiania przez organy władzy działalności przestępczej, a także podkopywanie pozycji potęgi gospodarczej zdobytych przez przestępców.

Strategia

Samorządy terytorialne dysponują określonymi instrumentami administracyjnymi służącymi do zwalczania miejscowych przejawów przestępczości zorganizowanej, np. zawieszanie, cofanie lub odmawianie wydania zezwoleń, zamykanie nieruchomości itd. Pracownicy gmin często jako pierwsi dostrzegają sygnały wskazujące na przestępczość zorganizowaną: podejrzanе umowy, monopole handlowe, obrót nieruchomościami, ... Z punktu widzenia uświadamiania urzędników lokalnych, jeśli chodzi o podejrzanе sposoby postępowania, ważny krok w procesie podejścia administracyjnego stanowią szkolenia i edukacja.

Do projektu w Genk zaangażowano specjalnie 2 pracowników zatrudnionych na niepełnym etacie na okres 24 miesięcy: w 50% w roli koordynatora i w 50% w roli asystenta administracyjnego/analitka danych. Ich działalność była nadzorowana przez komitet wysokiego szczebla dbający o rozwój projektu i jego zgodność z całościowym systemem zarządzania bezpieczeństwem w mieście. Poza pracownikami ISEC duży wkład do projektu wniósł doradca RIEC Limburg w wymiarze 50% etatu, a także personel miejski, w tym biegły sądowy, szef działu spraw socjalnych oraz kierownik ds. prewencji.

Partnerstwo

W celu wdrożenia podejścia administracyjnego w ramach projektu ISEC w Genk ustanowiono partnerstwo między partnerami lokalnymi: administracjami miejskimi oraz lokalną policją i opieką społeczną. Na późniejszym etapie dołożono partnerstwo z partnerami zewnętrznymi: władzami regionalnymi, prokuraturą państwową, organami podatkowymi, policją skarbową, służbami kontroli spraw socjalnych itd. Aby to zintegrowane podejście działało, instytucje wymieniają między sobą informacje (w dopuszczalnym zakresie) i współpracują w poszukiwaniu najefektywniejszego sposobu postępowania w sytuacji stwierdzenia zagrożeń. Partnerzy operacyjni biorą udział w spotkaniach operacyjnych, a partnerzy strategiczni tworzą komitet sterujący. Aby projekt odbywał się na szczeblu europejskim, ustanowiono współpracę m.in. ze Stowarzyszeniem Miast i Gmin Flamandzkich, belgijskim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Uniwersytetem w Leuven, holenderskim Ministerstwem Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości oraz duńską Radą Przeciwdziałania Przemocności.

Wymiana informacji

W Belgii aktualnie wymiana informacji nie jest oczywista. Dlatego chcieliśmy przenieść holenderskie doświadczenia w tej dziedzinie, nagromadzone w ostatnich latach, do belgijskiego kontekstu prawodawczego. Głównym partnerem w tym procesie było holenderskie Regionalne Centrum Informacji i Wiedzy (RIEC) Limburgii. Razem z RIEC miasto Genk badało, jak i w jakim stopniu instrumenty holenderskie mogłyby i mogą być zastosowane również w Belgii. W celu ustalenia, czy zastosowane narzędzia zachowują swoją użyteczność także w warunkach innych krajów członkowskich ustanowiono również partnerstwo z Danią.

Metodologia

Wyznaczeni urzędnicy budują matrycę informacyjną dotyczącą określonego przypadku. Partnerzy otwarci i częściowo otwarci biorą udział w konsultacjach, co prowadzi do oceny ryzyka i utworzenia bardziej globalnego obrazu zwolenników oraz sieci. W celu zapisania i przetworzenia zgromadzonych danych utworzono belgijską wersję odpowiedniego holenderskiego systemu baz danych (baza danych RIECIS). Na bazie zgromadzonych informacji organizowane są regularne lokalne spotkania poświęcone wymianie informacji, służące określeniu podejścia wynikającego z pozyskanych informacji. Sporządzany jest rejestr odpowiednich i użytecznych instrumentów. Określa się, którzy partnerzy dysponują najlepszymi narzędziami do walki z wiadomymi zjawiskami. Efektem może być albo zintegrowane podejście, albo monodyscyplinarne podejście (sądownicze, podatkowe, administracyjne). Celem ostatecznym jest zastosowanie obowiązujących instrumentów w pełnym zakresie.

Aby cała organizacja postępowała zgodnie z podejściem administracyjnym, opracowano procedury zgłaszania (np. przypadków handlu ludźmi) i egzekwowania (np. procedura dotycząca zintegrowanych czynności kontrolnych).

Odpowiednie budynki/nieruchomości zostały oznaczone w miejskim systemie informacji geograficznej dla pewności, że żadne zezwolenia ani granty nie zostaną udzielone w stosunku do tych nieruchomości bez konsultacji z zespołem podejścia administracyjnego.

Zjawiska, którymi się zajęto to np. sklepy nocne, agencje bukmacherskie, właściciele ruder, przypadki handlu ludźmi i wykorzystywania.

Wyciągnięte wnioski

Podniesienie świadomości oraz wsparcie w ramach organizacji to ważne warunki dla podejścia administracyjnego. Te cele można realizować poprzez informowanie i uwrażliwianie. Sesje szkoleniowe oraz prezentacje podnoszące świadomość stanowiły ważną część procesu.

W trakcie realizacji projektu okazało się również, że ważny jest efektywny miejski system regulacyjny, zarówno pod względem funkcji informacyjnej, jak i egzekwowania regulacji. Wsparcie i zaangażowanie władz lokalnych oraz zarządzanie stanowią warunek sine qua non efektywnego i wyraźnego działania podejścia.

Efekt projektu ISEC

Efektem 2-letniego projektu ISEC jest podręcznik z procedurami (z załączonym zestawem narzędzi) przekładający doświadczenia na uniwersalny przewodnik nadający się do użycia w innych europejskich krajach członkowskich. Zawiera on m.in. wykaz najlepszych praktyk, listy niezbędnych partnerów, często zadawane pytania, literaturę, podstawową prezentację, studia przypadków, jak również lokalne instrumenty, które zostały opracowane w celu wprowadzenia podejścia w Genk. Podręcznik zostanie udostępniany online. Poprzez EUCPN oraz Nieformalną Sieć Podejścia Administracyjnego narzędzia i wiedza fachowa zostaną rozpowszechnione we wszystkich 27 krajach członkowskich.

Aby metodologia była dostępna międzynarodowo, zorganizowano 3-dniową konferencję (19-21.01.2015 r.), na którą zaproszono wszystkie potencjalnie zainteresowane strony ze wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej.